

Pestprotocol PCB de Buitenburcht

2026-2027

Inleiding

In dit document bevindt zich het anti-pestprotocol van PCB De Buitenburcht. Dit protocol is opgesteld om adequaat en eenduidig te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of zelf pestgedrag vertoont. Ons handelen is geworteld in de principes van De Vreedzame School, de methode voor sociale competentie en democratisch burgerschap die de basis vormt van onze omgangsnormen.

Belang van het protocol

Een effectief anti-pestprotocol biedt onze leerlingen, leerkrachten en ouders/verzorgers helderheid over zowel de preventie van pesten als de interventies wanneer er sprake is van pesten. Wij geloven in een integrale aanpak: door dit protocol te volgen, ontstaat er een actieve samenwerking tussen alle betrokkenen: de leerkracht, de pester, de gepeste, de ouders en de cruciale groep 'omstanders' (de klas).

Met dit protocol geeft De Buitenburcht een krachtig signaal af: pesten wordt niet getolereerd. Consistent handelen vergroot de sociale veiligheid, waardoor leerlingen zich vrij voelen om te leren en te groeien.

Met dit protocol beogen wij de volgende doelen:

- Veiligheid: Wij waarborgen een veilige schoolomgeving waarin elk kind zich optimaal kan ontwikkelen.
- Duidelijkheid: Bij ongewenste situaties beschikken alle betrokkenen over heldere richtlijnen om gezamenlijk tot een oplossing te komen.
- Aanspreekbaarheid: Door afspraken expliciet te maken, vergroten we de bereidheid van zowel kinderen als volwassenen om elkaar verantwoordelijk te houden voor hun gedrag.

Definitie van pesten

De Buitenburcht hanteert de definitie van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI):

"Pesten is een vorm van agressief gedrag, waarbij een betrekkelijk machteloze persoon wordt aangevallen, vernederd of buitengesloten door één of meerdere individuen. Pesten heeft drie kenmerken: het is intentioneel, het vindt herhaaldelijk en over een langere periode plaats, en er is sprake van een machtsverschil tussen dader en slachtoffer."

Pestbeleid stichting Prisma Almere

PCB De Buitenburgcht maakt deel uit van Stichting Prisma Almere. Voor alle scholen binnen de stichting geldt een overkoepelend pestprotocol. Op De Buitenburgcht vormt de preventieve aanpak van De Vreedzame School onze dagelijkse leidraad. In situaties waarin dit nodig is, hanteren wij het Prisma-pestprotocol als aanvullend kader en bron van informatie.

Waar de Vreedzame School zich richt op het dagelijks versterken van de sociale cohesie, biedt het Prisma-protocol het formele handelingskader bij complexe of aanhoudende conflictsituaties.

Het algemene protocol van de stichting is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- De leerling: Wat kan een leerling die gepest wordt zelf doen?
- De ouders: Wat is de rol en verantwoordelijkheid van de ouders?
- De leerkracht: Welke stappen onderneemt de leerkracht?

Het pestprotocol van Stichting Prisma is te vinden op de website van Stichting Prisma: www.prisma-almere.nl.

Interventies en anti-pestprogramma de Buitenburcht

De Buitenburcht is een Vreedzame School. Dit betekent dat wij de klas en de school beschouwen als een leefgemeenschap. In deze gemeenschap voelen kinderen zich gehoord en gezien, krijgen ze een stem, en leren ze samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Deze methode vormt het fundament voor een veilige schoolomgeving en hanteert een preventieve aanpak van pestgedrag. Kinderen leren zich verantwoordelijk te voelen voor elkaar en voor de sfeer in de groep.

Onze pedagogische visie:

"De Vreedzame School wil kinderen opvoeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap."

Hierbij staan de volgende kernprincipes centraal:

- Het constructief oplossen van conflicten (met behulp van mediatie).
- Het creëren van positieve sociale en morele normen.
- Het bevorderen van sociale verbondenheid en gemeenschapszin.

Mechanismen tegen pestgedrag

Binnen ons programma passen wij de volgende mechanismen toe om positief gedrag te bevorderen en pesten tegen te gaan:

1. Expliciete normen: Wij dragen sociale en morele normen duidelijk uit.
2. Gemeenschapsvorming: Wij maken van de klas en de school een hechte gemeenschap.
3. Relatiegericht werken: Wij investeren continu in de relatie met onze leerlingen.
4. Samenwerking: De inzet van coöperatieve werkvormen versterkt de onderlinge band.
5. Medeverantwoordelijkheid: Leerlingen worden medeverantwoordelijk gemaakt voor een fijne sfeer, ook in pestsituaties (de rol van de omstanders).
6. Positieve bekrachtiging: Wij focussen op gewenst gedrag door het geven van 'opstekers'.

Mediawijsheid en Cyberpesten

In de huidige digitale samenleving stopt de interactie tussen leerlingen niet bij de schooldeur. Wij besteden binnen ons curriculum en de lessen van De Vreedzame School structureel aandacht aan mediawijsheid en cyberpesten.

Hoewel cyberpesten vaak buiten schooltijd en op persoonlijke devices plaatsvindt, merken wij dat de impact hiervan direct voelbaar is in de dynamiek van de klas. Onze rol hierin is als volgt:

- **Preventie:** Wij geven lessen over de impact van online gedrag en hoe je vreedzaam met elkaar omgaat in de digitale wereld.
- **Signaleringsfunctie:** Wanneer online conflicten de veiligheid of het leerproces op school verstoren, maken wij dit bespreekbaar in de groep of met de betrokken leerlingen.
- **Gedeelde verantwoordelijkheid:** Wij benadrukken dat de primaire verantwoordelijkheid voor het online gedrag en het toezicht daarop buiten schooltijd bij de ouders/verzorgers ligt. Wij trekken hierin graag samen met ouders op om een veilige digitale omgeving voor de kinderen te waarborgen.

Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen wij naar het omgangs- en gedragsprotocol van De Vreedzame School.

Consequentieladder

Op De Buitenburg gebruikten wij sinds januari 2025 de consequentieladder. Deze ladder biedt duidelijkheid over de stappen die wij zetten bij ongewenst of grensoverschrijdend gedrag. Het doel van de consequentieladder is om gedrag op een gestructureerde manier aan te pakken, waarbij wij rekening houden met de situatie, de leeftijd van de leerling en het soort gedrag. De ladder maakt het voor zowel leerlingen als medewerkers helder wat de gevolgen zijn van bepaald gedrag en zorgt voor transparantie en eerlijkheid.

Elke stap op de ladder is bedoeld om het gedrag van de leerling te verbeteren door zowel preventieve als corrigerende maatregelen te nemen. We starten altijd met een gesprek en een kans om het gedrag te verbeteren, maar als er geen verbetering optreedt, volgen er verdere stappen. Het uiteindelijke doel is altijd om de leerling te ondersteunen in het maken van de juiste keuzes en het herstellen van het vertrouwen binnen de gemeenschap van de school.

De consequentieladder bestaat uit verschillende fasen die elk een gepaste reactie en consequentie bieden. De leerling wordt actief betrokken in het proces, zodat hij of zij begrijpt waarom bepaalde stappen worden genomen en welke positieve keuzes er gemaakt kunnen worden om herhaling te voorkomen.

Stappenplan pestbeleid

Indien er sprake is van pesten (gedefinieerd als een vorm van agressief gedrag waarbij een relatief machteloze persoon herhaaldelijk wordt aangevallen, vernederd of buitengesloten door één of meerdere individuen, met drie kenmerkende factoren: het gedrag is intentioneel, vindt herhaaldelijk en over een langere periode plaats, en er is een machtsverschil tussen de dader(s) en het slachtoffer), wordt het volgende stappenplan in werking gesteld:

Fase 1	De groepsleerkracht signaleert pesten in de groep: 1. De groepsleerkracht gaat in gesprek met de betrokken leerlingen. Dit gesprek heeft een waarschuwende functie en er wordt tevens gekeken naar mogelijke interventies vanuit de Vreedzame School. 2. Het signalement en de afspraken over de gewenste gedragsverbetering, binnen een afgesproken termijn, worden schriftelijk vastgelegd via een zorgnotitie in Parnassys. 3. De ouders van beide partijen en de antipestcoördinator (APC) worden geïnformeerd door de groepsleerkracht. 4. Indien nodig ontwikkelt de APC een samenhangende aanpak, waarbij gebruik wordt gemaakt van de oplossingsgerichte pestaanpak (OPA). Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar herstelrecht, een steungroep, of SOVA-opdrachten voor zowel de gepeste als de pester.
Fase 2	Opvolging na signalement en gemaakte afspraken: 1. De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht binnen een termijn van vier weken. 2. De situatie wordt geëvalueerd en, indien nodig, bijgesteld. Bij ernstig pestgedrag wordt deze termijn niet afgewacht; er wordt dan direct ingegrepen en zowel de antipestcoördinator (APC) als de directie worden op de hoogte gesteld. 3. Pestincidenten worden te allen tijde vastgelegd in Parnassys. <i>De APC en de ouders van het gepeste kind worden door de groepsleerkracht op de hoogte gehouden van de voortgang.</i>
Fase 3	Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede gesprek met de pester(s) en hun ouders onder leiding van een lid van de directie: 1. De pesters krijgen opnieuw vier weken de tijd om hun gedrag aan te passen. Indien nodig kan begeleiding van de gedragsspecialist worden ingezet om gedragsverandering te ondersteunen. Deze afspraken worden vastgelegd in een gedragscontract.

	2. Daarnaast worden (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pester(s). Deze worden geregistreerd in het dossier (Parnassys). <i>De APC coördineert de samenhangende aanpak.</i>
Fase 4	Opvolging fase 3: 1. De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht binnen een termijn van vier weken. 2. Pestincidenten worden te allen tijde vastgelegd in Parnassys. <i>De APC blijft in contact met de groepsleerkracht en de ouders van het gepeste kind.</i>
Fase 5	Pesten is niet gestopt: 1. Als het pestgedrag na de genomen maatregelen niet stopt, wordt een interne schorsing opgelegd aan de pesters door de schoolleiding. 2. In overleg met de ouders kan er begeleiding of hulpverlening worden ingezet om gedragsverandering te realiseren. Dit wordt geregistreerd in het dossier. (Let op: zorg ervoor dat dit niet te laat gebeurt. Bij signalering altijd eerder actie ondernemen!) <i>De APC wordt door de directie geïnformeerd en coördineert de samenhangende aanpak.</i>
Fase 6	Indien het pestgedrag aanhoudt na de bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering van de pesters. In dit geval volgt de directie het 'Protocol Schorsing en Verwijdering' van Stichting Prisma. <i>De APC wordt door de directie geïnformeerd.</i>

De anti-pestcoördinator van de Buitenburg is terug te vinden in de schoolgids, of op de website.